

به نام خدا

برنامه ریزی و توسعه

اقتصاد سلامت

(مبانی، اصول و روش‌ها)

مؤلف :

نجمه محمدیان

انتشارات ارسطو

(چاپ و نشر ایران)

۱۴۰۰

سرشناسه : محمدیان، نجمه، ۱۳۶۹-

Mohammadian, Najmeh, ۱۹۹۰-

عنوان و نام پدیدآور: برنامه‌ریزی و توسعه اقتصاد سلامت (مبانی، اصول و روش‌ها) /
تالیف نجمه محمدیان.

مشخصات نشر: (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۴۴۲ ص.

شابک: ۱۳۳۰۰۰۰ ریال ۴-۷۹۵-۴۳۲-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: اقتصاد پزشکی

Medical economics

سلامت‌پروری -- جنبه‌های اقتصادی

Health promotion -- Economic aspects

رده بندی کنگره: RA۴۱۰

رده بندی دیویی: ۳۶۲/۱

شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۶۹۸۲۱

اطلاعات اکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: برنامه‌ریزی و توسعه اقتصاد سلامت (مبانی، اصول و روش‌ها)

مؤلف: نجمه محمدیان

ناشر: ارسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)

صفحه آرایی، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

چاپ: مدیران

قیمت: ۱۳۳۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب‌رسان:

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک: ۴-۷۹۵-۴۳۲-۶۰۰-۹۷۸

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

بقای مناصب دولتها، بستگی به برنامه ریزی و چاره اندیشی در امور دارد

پیامبر اعظم (ص)

مقدمه

برنامه ریزی اقتصاد سلامت یکی از مباحث جدید علم اقتصاد است. اما در همین مدت این موضوع در میان کشورهای جهان مورد توجه قرار گرفته به طوری که نهادهای تصمیم گیری (اقتصاد سلامت) بدون استفاده از این ابزار قدم بر نمی دارند.

در این اثر با توجه به کاربرد روز افزون علم آمار و اقتصاد با ارائه روشها و نکاتی برای حل سریع تر مسائل اقتصاد سلامت پرداخته ایم. البته این کتاب حاضر صرف دانشجویان رشته اقتصاد سلامت نمی باشد بلکه با توجه به مطالب کتاب می توان گفت برای تمامی دانشجویانی که با مسائل رگرسیونی سروکار دارند، رشته های دیگر از جمله بهداشت خانواده و اپیدمیولوژی و بهداشت عمومی و بهداشت مبارزه با بیماریها و مدیریت و..... و نیز تمامی دانش اندوزانی که به نحوی مسائل پیش بینی های وضعیت اقتصادی کشور برای آنها اهمیت دارد قابل استفاده است. این مجموعه در ۹ فصل تنظیم و ارائه شده است. فصل اول شامل کلیات برنامه ریزی و رشد توسعه اقتصاد سلامت، و فصل دوم شامل جایگاه دخالت دولت در توسعه نظام برنامه ریزی اقتصاد و اقتصاد سلامت، و فصل سوم مشتمل شاخص های اقتصاد کلان سلامت، فصل چهارم نیز اصول و مبانی برنامه ریزی سازمان مدیریت در اقتصاد سلامت، و فصل پنجم نیز شامل مدل سازی در برنامه ریزی و توسعه اقتصاد سلامت، و فصل ششم تاریخچه گذار اپیدمیولوژیک اقتصاد سلامت و بهداشت عمومی، و نیز فصل هفتم ارزیابی سیاست گذاری های عوامل اجتماعی در اقتصاد سلامت، و فصل هشتم این کتاب شامل تصمیم گیری و برنامه ریزی مدیریت در اقتصاد سلامت، و فصل نهم آن اهداف ضرورت در برنامه ریزی اقتصاد سلامت در جوامع نیز می باشد. امید است رهپویان علم و دانش با مطالعه این مجموعه بتوانند گامی در جهت اعتلای علمی خود بردارند. بی شک مجموعه حاضر خالی از اشتباه نمی باشد و من نیز ادعایی بر این موضوع ندارم. لذا رهنمودهای ارزنده اساتید، دانشجویان و کلیه اهل علم را جهت پُر بار شدن مطالب کتاب خالی از لطف نمی دانم. و این کتاب به چهار زبان فارسی، انگلیسی، فرانسوی و آلمانی نوشته و ترجمه شده است.

نجمه محمدیان

پاییز ۱۴۰۰

عنوان	فهرست	صفحه
فصل اول : کلیات برنامه ریزی و رشد توسعه اقتصاد سلامت		
مقدمه	۲	۲
برنامه ریزی	۲	۲
برنامه ریزی اقتصاد و اقتصاد سلامت	۳	۳
برنامه ریزی از دیدگاه مایکل تودارو و پروفیسور آرتور لوئیس	۵	۵
برنامه ریزی عمومی اقتصاد سلامت	۸	۸
ویژگی های برنامه ریزی اقتصاد سلامت	۹	۹
رشد اقتصادی	۱۱	۱۱
فرآیند رشد اقتصاد و اقتصاد سلامت	۱۲	۱۲
فواید و هزینه های رشد اقتصاد و اقتصاد سلامت	۱۸	۱۸
دخالت دولت در رشد اقتصاد و اقتصاد سلامت	۲۱	۲۱
رشد مدرن اقتصادی کوزنتس	۲۵	۲۵
ویژگی های رشد مدرن اقتصادی	۲۸	۲۸
طبقه بندی جوامع و توسعه	۳۰	۳۰
معنای لغوی توسعه	۳۱	۳۱
توسعه اقتصاد و اقتصاد سلامت	۳۲	۳۲
تفاوت میان رشد و توسعه اقتصاد و اقتصاد سلامت	۳۳	۳۳
روش تحقیق در توسعه اقتصاد و اقتصاد سلامت	۳۶	۳۶
تفاوت های جامعه توسعه یافته با توسعه نیافته	۳۷	۳۷
خلاصه فصل اول	۳۸	۳۸
واژه های کلیدی فصل اول	۴۰	۴۰
سوالات فصل اول	۴۱	۴۱

فصل دوم: جایگاه دخالت دولت در توسعه نظام برنامه‌ریزی اقتصاد و اقتصاد سلامت

مقدمه	۴۳
رابطه رشد و توسعه اقتصاد و اقتصاد سلامت با توزیع درآمد	۴۵
مفهوم برنامه‌ریزی اقتصاد سلامت	۴۸
اهداف برنامه‌ریزی اقتصاد و اقتصاد سلامت	۴۹
انواع نظام‌های برنامه‌ریزی در اقتصاد و اقتصاد سلامت	۴۹
مفهوم برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و درازمدت	۵۲
برنامه‌ریزی منطقه‌ای	۵۳
نارسایی‌های بازار و ضرورت برنامه‌ریزی توسعه اقتصادی در جهان سوم	۵۳
الزامات برنامه‌ریزی توسعه در اقتصاد و اقتصاد سلامت	۵۵
دلایل شکست برنامه‌ریزی در جهان سوم	۵۷
سوابق برنامه‌ریزی توسعه در اقتصاد ایران با سایر کشورها	۵۹
خلاصه فصل دوم	۷۲
واژه‌های کلیدی فصل دوم	۷۳
سوالات فصل دوم	۷۴

فصل سوم: شاخص‌های اقتصاد کلان سلامت

مقدمه	۷۶
اقتصاد کلان سلامت	۷۶
نهادهای (نظام) سلامت	۷۸
تفاوت دارایی‌های فرد در مقابل دارایی‌های سیستم	۷۸
تقاضا اقتصاد سلامت	۸۶
منحنی تقاضا در اقتصاد سلامت	۸۸
تقاضای اشتقاقی/ فرعی در اقتصاد سلامت	۹۰

۹۲.....	منحنی های تقاضای فرد ، بنگاه و بازار در اقتصاد سلامت
۹۸.....	تبعیض قیمت در اقتصاد سلامت
۹۸.....	بنگاه های بیشینه ساز سود، عرضه و بازارها در اقتصاد سلامت
۱۰۱.....	کارایی اقتصاد سلامت
۱۰۵.....	اندازه گیری منفعت در اقتصاد سلامت
۱۰۷.....	مدیریت و مراقبت های درمانی
۱۰۹.....	سال های زندگی تعدیل شده براساس کیفیت (QALYS)
۱۱۲.....	خلاصه فصل سوم
۱۱۳.....	واژه های کلیدی فصل سوم
۱۱۴.....	سوالات فصل سوم

فصل چهارم : اصول و مبانی برنامه ریزی سازمان مدیریت در اقتصاد سلامت

۱۱۶.....	مقدمه
۱۱۶.....	اهمیت و ضرورت برنامه ریزی مدیریت در اقتصاد سلامت
۱۱۷.....	محدودیت های مدیریت برنامه ریزی در اقتصاد سلامت
۱۱۸.....	سازمان از دیدگاه های مختلف
۱۱۸.....	عناصر تشکیل دهنده سازمان
۱۱۹.....	وجه تمایز افراد سازمان
۱۱۹.....	فلسفه وجودی (علل وجودی) سازمان ها
۱۲۰.....	مدیریت از دیدگاه های مختلف
۱۲۲.....	مقایسه سازمان و مدیریت
۱۲۳.....	فعالیت های فرآیند مدیریت
۱۲۴.....	تاریخچه مدیریت
۱۲۸.....	علت مطالعه تئوری های مدیریت
۱۲۹.....	سیر تحول تئوری های مدیریت

۱۳۱.....	فلسفه ، مفهوم و هدف ، وظایف مدیریت منابع انسانی
۱۳۴.....	مراحل برنامه‌ریزی نیروی انسانی
۱۳۹.....	خلاصه فصل چهارم
۱۴۰.....	واژه‌های کلیدی فصل چهارم
۱۴۱.....	سوالات فصل چهارم

فصل پنجم : مدل سازی در برنامه‌ریزی و توسعه اقتصاد سلامت

۱۴۳.....	مقدمه
۱۴۴.....	تحلیل‌های آماری و مدل سازی در اقتصاد سلامت
۱۴۵.....	آمار توصیفی در اقتصاد سلامت
۱۴۵.....	روش‌های آمار توصیفی در اقتصاد سلامت
۱۴۷.....	آزمون‌های آمار استنباطی در اقتصاد سلامت
۱۴۸.....	مدل داده‌ها در اقتصاد سلامت
۱۴۹.....	انواع مختلفی از مدل‌های داده در اقتصاد سلامت
۱۵۰.....	استفاده تحقیق در عملیات از مدل ریاضی در برنامه‌ریزی خطی در اقتصاد
۱۵۱.....	فرموله کردن مسئله به صورت برنامه‌ریزی خطی
۱۵۵.....	واژه‌های مربوط به مدل برنامه‌ریزی خطی
۱۵۹.....	اعتباریابی و تصریح مدل‌های اقتصادی
۱۶۰.....	ویژگی‌های یک مدل با تصریح صحیح
۱۶۹.....	مدل‌سازی و روش‌شناسی اقتصاد سنجی
۱۷۰.....	تحلیل رگرسیون
۱۷۸.....	دسته‌بندی مدل‌های اقتصاد سنجی
۱۷۹.....	همبستگی و علیت در اقتصاد سنجی
۱۸۰.....	نقد لوکاس
۱۸۱.....	دیدگاه خرد و کلان در مورد مدل هزینه‌ها اقتصاد سلامت
۱۸۳.....	تابع مصرف در مدل‌های اقتصاد سلامت
۱۸۵.....	فرضیه درآمد دائمی

۱۸۷.....	پویایی در اقتصاد سلامت
۱۸۹.....	درآمد دایمی و تعدیل هزینه‌های سلامت با تولید ناخالص داخلی (GDP)
۱۹۱.....	مدلی پویا از هزینه‌های سلامت ایالات متحده
۱۹۳.....	آیا رکود اقتصادی برای سلامتی شما مفید است
۱۹۵.....	خلاصه فصل پنجم
۱۹۵.....	واژه‌های کلیدی فصل پنجم
۱۹۶.....	سوالات فصل پنجم

فصل ششم : تاریخچه گذار اپیدمیولوژیک، اقتصاد سلامت و بهداشت

عمومی

۱۹۸.....	مقدمه
۲۰۰.....	تاریخ بهداشت عمومی
۲۰۰.....	قدمت تاریخی بهداشت عمومی
۲۰۰.....	نقش دارالفنون در شکل‌گیری و نهادینه شدن تشکیلات بهداشتی کشور
۲۰۰.....	اولین سازمان کشوری در زمینه بهداشت عمومی
۲۰۱.....	زمان استقلال پست‌های قرنطینه در خلیج فارس و اداره شدن آن به دست ایرانیان
۲۰۳.....	نقش انستیتو رازی و انستیتو پاستور ایران در تامین واکسن و سرم مورد نیاز
۲۰۳.....	شخصیت‌هایی که در شکل‌گیری انستیتو رازی و انستیتو پاستور ایران نقش داشته‌اند
	شخصیت‌های ایرانی که در شکل‌گیری و فعالیت‌های علمی - پژوهشی انستیتو رازی و انستیتو پاستور ایران نقش اساسی ایفاء کرده‌اند
۲۰۴.....	تاریخچه فعالیت‌های دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی
۲۱۰.....	گذار اپیدمیولوژیک
۲۱۷.....	راهکارهای ارتقاء سلامت در جمهوری اسلامی
۲۱۸.....	راههای حفظ و ارتقاء سلامت حرفه‌های پزشکی
۲۲۲.....	خلاصه فصل ششم
۲۲۴.....	واژه‌های کلیدی فصل ششم
۲۲۵.....	سوالات فصل ششم

فصل هفتم: ارزیابی سیاست گذاری های عوامل اجتماعی در اقتصاد

سلامت

مقدمه	۲۲۷
سلامت از دیدگاه سازمان جهانی بهداشت	۲۲۹
بررسی مفاهیم نظری سلامت عمومی از دیدگاه های مختلف	۲۳۵
ریشه های نگرش اجتماعی به سلامت	۲۳۵
ارتباط عوامل اجتماعی و پیامدهای سلامت	۲۴۴
برخی از عوامل نابرابری و بی عدالتی در سلامت	۲۴۴
شاخص های مهم سلامت اجتماعی	۲۴۴
توزیع عادلانه درآمد و امنیت اقتصادی	۲۴۷
کمیسون عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت	۲۷۸
شبکه های علمی و عوامل بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت	۲۷۹
هدف های توسعه هزاره	۲۸۳
تعیین کننده های اجتماعی سلامت	۲۸۶
عدالت در مراقبت سلامت	۲۹۱
خلاصه فصل هفتم	۳۰۰
واژه های کلیدی فصل هفتم	۳۰۱
سوالات فصل هفتم	۳۰۲

فصل هشتم: تصمیم گیری و برنامه ریزی مدیریت در اقتصاد سلامت

مقدمه	۳۰۴
تصمیم گیری	۳۰۵
تصمیم گیری تحت تاثیر تعدادی از عوامل است	۳۰۶
سطوح تصمیم گیری و درجه سختی تصمیم گیری	۳۰۷
انواع تصمیم گیری بر مبنای اطلاعات موجود	۳۰۹

۳۱۳.....	پنج گام در تحلیل تصمیم گیری عمومی
۳۱۴.....	فرآیندهای تصمیم گیری
۳۱۹.....	پیامدهای مدل تصمیم گیری بر اساس ظرف زباله برای تصمیم گیری در سازمان
۳۱۹.....	رویکردهای تصمیم گیری
۳۲۰.....	تقسیم بندی مربوط به تصمیم گیری
۳۲۷.....	مدل سازی برای تصمیم
۳۳۰.....	مهم ترین مفاهیم در مدل رفتاری تصمیم گیری سازمانی
۳۴۰.....	نظام های پشتیبانی تصمیم گیری
۳۴۵.....	تصمیم گیری شهودی
۳۶۱.....	نقش انتظارات در تصمیم گیری
۳۶۵.....	مدل سبک تصمیم گیری
۳۶۸.....	تصمیم گیری شهودی چند وجهی
۳۷۱.....	برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک در تصمیم گیری
۳۷۳.....	مشکلات سیستم های بهداشتی و درمانی در سیستم تصمیم گیری
۳۷۵.....	فرایند برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک سلامت در مراکز درمانی
۳۷۵.....	چرا سازمان های درمانی باید از برنامه ریزی استراتژیک استفاده کنند
۳۷۷.....	سطوح مختلف تصمیم گیری و تصمیمات مرتبط با آن
۳۷۹.....	نقش تئوری وابستگی به منابع در مدیریت استراتژیک سلامت
۳۸۰.....	نقش دیدگاه مبتنی بر منابع (RBV) در مدیریت استراتژیک سلامت
۳۸۲.....	خلاصه فصل هشتم
۳۸۲.....	واژه های کلیدی فصل هشتم
۳۸۳.....	سوالات فصل هشتم

فصل نهم: اهداف ضرورت در برنامه ریزی اقتصاد سلامت

۳۸۵.....	مقدمه
۳۸۵.....	اهداف برنامه ریزی از دیدگاه های مختلف
۳۸۷.....	اهداف برنامه ریزی در اقتصاد سلامت